

EGY NYELVI JÁRVÁNY ÉS TANULSÁGAI

(A *mini* szó használati köréről)

DR. BAKOS JÓZSEF

Közlésre érkezett: 1968. nov. 12.

I.

Kovalovszky Miklós Élet és Tudomány-beli cikke (Mini a divat, 1967. 10. sz.) hívta fel a figyelmünket arra, hogy ez az új *divatszó* feleslegesen vállal nyelvi szerepet szóbeli és írásbeli információkban. Annnyira feleslegesen, hogy mi inkább a *járványszó* minősítést tartjuk jogosnak a *mini* hangsorral és nyelvi funkciójával kapcsolatban. A *tömeges előfordulás* mellett ezt a minősítést támogatja az a tény is, hogy pontosan kimutatható *használati gócai* vannak, s elsősorban napilapjaink, ismeretterjesztő jellegű folyóirataink a ludasok abban, hogy a *mini* szócsaládja szinte napról napra népe-sebbé válik. A *mini* növekvő előfordulása, tolakodó, falánk volta miatt érdemes számba venni e szó *használati körének* jellemző típusait és megfogalmazni néhány nyelvi tanulságot a *mini* elő- és utótagú összetett szavainkkal kapcsolatban.

Megvizsgáljuk, milyen *nyelvi és nyelven* túli tényezők (pl. a divat, bizonyos gazdasági, társadalmi faktorok) segítették elő e szó gyors terjedését. Először a nyelvi tényekről szólnunk. A *mini* hangsor etimológiáját tekintve *mesterséges* szóalkotás. Egyesek szerint a *miniatűr* ('festett, kisméretű kép,' 'kicsinyített, igen kis méretű arckép') szóból *elvonás, rövidítés* útján keletkezett.

Gerhardt *Wahrig* (Das grosse deutsche Wörterbuch, 1967) már nemcsak szótározta ezt a *nemzetközileg is igen divatos szót*, hanem etimológiájáról is véleményét nyilvánította:

„*Minigolf*: Kleingolf, eine Art Golf auf kleinem Platz in verspielter Form: — *Kurzwort aus Miniatur + Golf* . . .” (vö. még: *Little—Golf*: Tükkör, 1967. júl. 11.)

Hogy a *miniatűr* hangsor jelentéstartalma, illetőleg egy-egy jelentésárnyalata valóban hozzájárulhatott a *mini* szó használati körének tágulásához, bizonyítják azok a nevek, amelyekben a *miniatűr* összetételei tag a *kis*, a *kicsi*, a *rövid*, a *törpe*, a *kisméretű* stb. dolgok, fogalmak megnevezésére szolgál: „A *miniatűr-harmónium* kevés helyet foglal el . . .” (Néptanítók Lapja, 1890. 96. l.) A továbbiakban csak a *miniatűr* kapcsolatával keletke-

zett kifejezéseket idézzük: *miniatűr autó* (Tükör, 1966. máj. 3.), *miniatűr reklám* (a bélyegek hátán), (Tükör, 1968. jan. 18.), *miniatűr hegedű* (Tükör, 1967. júl. 12.), *miniatűr óra* (Nők Lapja, 1967. 29. sz.), *miniatűr traktor* (oktatási célokra) (Nők Lapja, 1966. 16. sz.), *miniatűr portré* (nyaklánccon hordható) (Nők Lapja, 1968. 29. sz.), *miniatűr televízió* (Nők Lapja, 1968. 29. sz.) stb., stb.

Sokszor a *miniatűr* és a *mini* egyenrangú szinonimaként jelentkeznek a használatban, s elég gyakran szolgálnak egymás jelentéstartalmának értelmezésére: „Külföldön tért hódít a *mini-basket* — a *miniatűr kosárlabda*” (Népszabadság, 1967. jan. 5.) — „*mini-múzeum*: a romániai Kőrösfőn az új iskola készül, alakuló *miniatűr néprajzi múzeuma* . . .” (Tanügyi Újság, 1968. ápr. 9.) *mini-jupe* — *miniatűr szoknyácska* Párizsban (Tükör, 1966. máj. 10.), „*mini-tractor* — Grúziában *miniatűr traktor* gyártását kezdték el . . .” (Nők Lapja, 1967. okt. 7.) „*minimundus*: ezt a *miniatűr világot* . . .” (Élet és Tudomány, 1968. nov. 1.). A *Magyar Nemzet* cikkírója is a *miniatűr* szót használja fel a *mini-divatbemutató* nyelvi forma pontosabb értelmezésére: „A *mini* szócska . . . nem a szoknya hosszát jelenti, hanem a *miniatűr divatbemutatót* . . .” (Magyar Nemzet, 1967. máj. 14.)

Újabbban ismét elsősorban a *mini* szó funkciójában, a *mini* visszazorításának igényével vállal szerepet a *miniatűr* hangsor: *miniatűr magnó*: „Hollandiában *miniatűr magnetofont* hoztak forgalomba . . .” (Esti Hírlap, 1968. jan. 1.) — *miniatűr dán mosógép* reklámja (Magyarország, 1968. okt. sz.), *miniatűr hegedű* (Nők Lapja, 1968. 30. sz.) stb.

Vannak, akik a *mini* etimológiáját kapcsolatba hozzák a latin eredetű *minimus*, *minimális* ('valaminek legkisebb foka, mértéke', 'legkisebb', 'legkevesebb') szóalakokkal is: A *mini* szó a latin *minimus* ('legkisebb') szó — *minisítése* . . .” (Világ Ifjúsága, 1967. okt. sz.) Kétségtelen, hogy ezek is elősegíthették a *mini* fogalmi- és használati körének kitágulását. A *mini* hangsor negatív értékű hangulati töltésének motíválásában is szerepe van a két latin eredetű szónak.

A *mini*- és a *maxi* (lat. *maximus*) ellentétes értelmű, illetőleg két sarakérték közé foglalható összetételi tagok mind gyakoribb együtt jelentkezése is azt valószínűsíti, hogy egyesek tudatában a *mini* a *minimus*, a *maxi* a *maximus* hangsorokhoz társult, elsősorban a 'rövid' és 'hosszú' jelentéssel: *Mini?* — *Maxi?* *Rövid?* *Hosszú?* (Tükör, 1967.zept. 5.) Erre utalnak még ezek a példák is: *mini* és *maxi viselet* (Veszprém m. Napló, 1968. okt. 27.), *mini-maxi kosárlabdapalánk* (Esti Hírlap, 1968. febr. 22.), *mini-szoknyás* — *maxi-szoknyás* (Nők Lapja, 1967. júl. 15.), *mini-szoknya* — *maxi-kabát* (Hétfői Hírlap, 1967. aug. 28.), *maxi-lámpát* készítenek a *mini-műhelyekben* (Heves megyei Népújság, 1967. dec. 5.), *minirevű* — *maxi látványosság* (Esti Hírlap, 1968. nov. 4.), a *mini-gyöngytől* — a *maxi-gyöngyig* . . . (Magyar Nemzet, 1967. nov. 26.). Egy *maxi*- és egy *mini-háziruha* látható . . . divat a *mini*- és a *maxiszoknya* . . .” (Magyar Nemzet, 1967. jún. 11., okt. 15.) *Mini-maxi magazin* (Nők Lapja, 1968. márc. 9.) — *miniszoknyát*, s hozzá *maxi-kabátot* . . . (Magyar Nemzet, 1967. aug. 13.), *mini-brikett* — *maxi-kalória* (Esti Hírlap, 1967. dec. 28.)

A *mini* és *maxi* nagyon gyakori használatát pellengérezi ki Mikes György is humoros írásában akkor, amikor „*mini-maxi nyelven*” fejezi ki a

következő ellentétes értelmű nyelvi képleteket: *maxi-képernyő* — *mini-műsor*, *maxi gitár* — *mini hang*, *maxi ár* — *mini gesztenye*, *maxi gőz* — *mini erő*, *maxi дума* — *mini munka* . . . stb. (Ludas Matyi, 1968. jan. 4.) A *mikro-*, illetőleg *mini-busz* nyelvi forma mellé jelentkeztek a *maxi busz* — *makrobusz* ('emeletes busz') összetételek is. (Vö. Jász kun Kakas, a Szolnok megyei Néplap szatirikus melléklete, 1968. 426.)

Komoly analógiás hatásuk van a *mini* nyelvi szerepének kitágításában a *mikro előtagú összetett szavaknak* is. Egyesek a „mikroláz” (vö. Szende: Szóról szóra, Bp. 1965. 15.) ellensúlyozására cserélik fel a *mikro* előtagot a *mini* hangsorral. Ezt a két hangsort is gyakran szerepeltetik együtt a rokon jelentés egymást támogató értéke miatt: „A sok *mini-* és *mikromodell* között válogathatunk . . .” (Magyar Nemzet, 1967. ápr. 30.) stb. Találkoztunk a *mikromini* összetétellel is: „. . . egy londoni pilóta *mikromini* autót tervezett . . .” (Ország-Világ, 1968. nov. 13.)

A *mini* szó *használati körének tágulását*, változatosabb szerepek vállalását a nyelvi tényezők mellett elősegítették bizonyos nyelven túli faktorok is.

A kisméretűsége, a zsugorításra törekvés világjelenség az iparban, az építkezésben, a divatban egyaránt. Nem véletlen tehát, hogy oly gyakran vállaltak szerepet a kisméretűsége törekvés megnevezésére szolgáló *miniatürizál*, *miniatürizálás*, szavak is. [Vö. „Szinte egyetlen olyan területe sincs már életünknek, ahol közvetlenül, vagy közvetve ne találkoznánk, a *miniatürizálás* eredményeivel.” (Tükör, 1966. nov. 15.)] Újabban a *minimalizál* [Vö. „. . . a magyar 1848 jelentőségét is minimalizálja . . .” (Kritika, 1968. 10. sz. 30. l.)] hangsor is fel-feltűnik. (Vö. még: *Mini-Betrachtung*, *Sprachpflege*, 1967. 11. sz.)

A következő elnevezésekben szereplő, s *kicsiny*, *igen kicsi*, *törpe*, *rövid* jelentéseket is hordozó — *mini* hangsor jelentéstartalma valóban hordozza a *minimum* szó jelentését is. A lengyel ipar *mini-telefonokat* készít, a japánok *mini-televíziókat* [vö. *Mini-televizor*, „egy japán gyár 3,5 cm képátmérőjű parányi tv-készüléke” (Dél-Magyarország, 1968. nov. 2.)] kínálnak eladásra, a németek *mini-rádiókat* is gyártanak, a nyugatnémet és az angol városokban *mini-boltok* nyílnak meg. (Mini-Läden-, Mini-Shops). A nemzetközi és a magyar könyvesboltokban egyre gyakrabban találkozunk *minikönyvekkel* is. Olvastunk már arról is, hogy *mini-kalendáriumok* és *miniherbáriumok* is készülnek (vö. Fejér megyei Hírlap, 1968. aug. 15.)

A divatban, elsősorban a ruházati iparban és kereskedelemben dolgozók révén — nemcsak a *mini-méret* „tartja erősen magát”, hanem a *mini* hangsor is eleven, sőt egyre jobban aktivizálódik. (Vö. *Mini und maxi*, *Sprachpflege*, 1968. 11. sz. 225—226.) Ezt a nyelven túli faktort nagyon is tekintetbe kell vennünk a *mini* hangsor jelenlegi vitalitásának értékelésében. Ma már nemcsak a szűkebb szakmai körben, hanem a *közhasználatban* is ismertek és használtak a következő nyelvi formák: *mini-szoknya*, *mini-ruha* (Nők Lapja, 1968. 24. sz.), *mini-kabát* [sőt van *mini-kiskabát* (?) is (vö. Népszabadság, 1967. okt. 7.)] *minipulóver*, *mini-nadrág* (vö. Sz. G. Nini, a *mini!* Nők Lapja, 1967. ápr. 15.), *mini-kötény*, *mini-bakfisruha*, *mini-pantalló*, *mini-sari* (indiai ruhadarab), *mini-bunda* (Tükör, 1966. dec. 12., Nők Lapja, 1966. okt. 15.). Éppen a felsorakozott példák tanúsítják, milyen

hibák származnak a mini igen gyakori használatából. A mini szinte kizárólagos szerepeltetése miatt nem juthatnak nyelvi szerephez a következő kifejező magyar szavak, kifejezések: *kurta* [vö. Kurta, mint a szegedi szoknya (Dug. Péld. T. 226)], *kurtított, rövid* [vö. Elöl rövid a szoknya: (terhes)], *rövidített, rövidke, térdigérő* stb. Ugyanígy nagy a vitalitása a *mini*-nek a németben is: *Minirock* (vö. az angol: *Mini-Skirt!*), *Minikleid, Mini-Strickkleid, Minimantel, Minihandtasche, Minischirm* stb. (vö. *Sprachpflege*, 1968. 11. sz. 225) Különb. jelentéstapadással a *mini* nagyon gyakran önmagában idézi fel a rövid, a kurta szoknya jelentést: „Új idők, új minik!” (Magyarország, 1968. aug. 25.), *mini-párti* [= a *miniszoknyát pártoló tervezők* (Tükör, 1968. szept. 24.)], „*Mini a divat*” [= a *mini szoknya* a divat. (Magyarország, 1968. júl. 7.)]

A *kis, kicsiny, rövid* stb. mértékének megnevezésére szolgáló *mini* hangsor ma már nemcsak a divat, a ruhaipar és a ruházati kereskedelem szűkebb szakszókincsének igen aktív tagja, hanem az élet minden területéhez tartozó dolgok, tárgyak, jelenségek kisméretűségét minősítő, megnevező összetett szavaknak egyik leggyakoribb alkotórésze.

A szoknyák, a ruhadarabok *mini-hosszúsága*, tehát *rövidsége*, *kis mérete* ugyanis analóg-alapot nyújtott arra, hogy a *mini* hangsor mind nagyobb szerepet vállalt olyan *élőlények, tárgyak, gyártmányok, eszközök, építmények, intézmények, létesítmények* stb. megnevezésére, amelyek jellemzői a *kisméretűség*, a *törpeség*, az *apróság*, a *kis teljesítőképesség*, a *vékonyság* stb.

A feltűnően gazdag példatárból csak néhányat idézünk most állításunk igazolására: *minivizor* (hordozható tv) (vö. Pintér Tamás: *Minivizor*, Élet és Irodalom, 1968. jan. 27.), *mini-telefon* (zsebben hordható) [Északmagyarország, 1968. júl. 12.], *mini-magnó* (Nők Lapja, 1966. nov. 19.), *mini-hangszer* (parányi méretű) [Népszabadság, 1967. ápr. 21.], *mini-terepjáró* (Népszabadság, 1968. szept. 7.), *mini-kvarclámpa* (Magyar Nemzet, 1967. nov. 25.), *mini-autó, mini-repülőgép* (Az MHS modellkísérleti állomásán) [Népszabadság, 1967. febr. 26.], *mini-mozdony* (modell) [Tükör, 1966. 41. sz.], *mini-daru* (a belgrádi rendőrség használja a tilos helyen parkírozó gépkocsik elszállítására) [Népszabadság, 1967. nov. 23.], *mini-elem* (ostya vastagságú száraz elem) [Esti Hírlap, 1968. aug. 3.], *mini-kalor* (fürdőszoba fűtő: törpe olajkályha) [Esti Hírlap, 1968. aug. 14.], *mini-tractork* (kis, törpe gép) [Oroszázi Hírlap, 1968. aug. 13.], *minikombájn* (a japánok gyártják) [Zalai Hírlap, 1968. nov. 3.], *mini-hintaszék* (kislakásokba való) [Ország-Világ, 1968. aug. 28.], *mini-vontatóhajó* (kisteljesítményű, az árvízvédelem céljait szolgálja) [Esti Hírlap, 1968. jan. 1.], *mini-motor* (a tenyérben is elférő apró villanymotor) [Esti Hírlap, 1968. jún. 5., Dunántúli Napló, 1968. okt. 27.], *mini-robot* (törpe robot) [Tükör, 1966. nov. 22., Ifjúsági Magazin, 1967. 10. sz.], *mini-tv-készülék* (a képernyője akkora, mint egy levélbélyeg), [Élet és Tudomány, 1968. 42. sz. — Magyar Hírlap, 1968. szept. 9.], *miniszánkó* (Esti Hírlap, 1968. febr. 21.), *mini-vizibusz* (a legkisebb méretű) [Tükör, 1967. ápr. 18.], *mini-kocsi* (Nők Lapja, 1966. okt. 22.), *mini-röntgen* (a kórterembe is begördíthető) [Népújság, 1968. júl. 25.], *mini-fürdőkádl* (Hétfői Hírek, 1968. nov. 4.), *mini-laborhűtő* (Magyar Nemzet, 1967. okt. 26.), *mini-hűtőszekrény* (kisméretű, félvezetőkkel működő) [Magyar Nem-

zet, 1968. ápr. 28.], *mini Tu—114-es* (modell!) [Hétfői Hírek, 1968. nov. 4.], *mini-ürkabin* (Magyar Nemzet, 1967. márc. 8.), *mini-automata telefonközpont* (Gyulavári és Mezőmegyer községekben) [Népszabadság, 1968. okt. 12.], *mini-mozi* Dunántúli Napló, 1968. okt. 6.), *mini-golf*, *mini-golfpálya* (Magyar Hírlap, 1968. aug. 1.), *mini tenisz- és golfpálya* (Balatonfüreden) [Esti Hírlap, 1968. jún. 14.], *mini-csillag* (apró, kis alakú) [Esti Hírlap, 1968. szept. 18.], *mini-urna* („Gallup-görl mini-urnával!”) [Magyarország, 1968. nov. 3.], *mini-pezsgó* (kétdécis üvegekben) [Hétfői Hírek, 1968. aug. 21.], *mini-krokodil* (törpe) [Népszabadság, 1967. okt. 15.], *mini-sertés* (orvosi kísérleti célokra tenyésztik) [Élet és Tudomány, 1967. 52. sz.], [de: *törpe* sertés is: kísérleti állatfajta. Tükör, 1966. szept. 6.], *mini-kártevő* („törpe aknázó moly...”) [Magyar Nemzet, 1968. nov. 17., Magyar Hírlap, 1968. nov. 17.], *mini-szendvics* („igen kis karikákra vágott zsemle szeletekre *mini-villával* kis darab kolbászokat teszünk”) [Magyar Nemzet, 1967. dec. 30.], *mini-hajó*, *mini-tenger* (sic!) (a francia Alpok egyik taván oktatásra szolgáló, kisméretű, illetőleg kicsinyített tartályhajó-modell) [Élet és Tudomány, 1968. 18. sz.], *mini-agy* (az őshüllők kis súlyú agyvelejéről) [Esti Hírlap, 1968. júl. 13.] stb., stb.

A *mini* hangsor nyelvi funkciójának *tágulási folyamatára* és *mértékére* szolgáltatnak adatokat a következő példák. E típusokban a dolgok, a tárgyak *kis mérete* csak részben szolgáltathat magyarázó okot a *mini* használatára, s inkább a *gondolkodás renyhésége, restsége, tunyasága* a ludas abban, hogy egyesek nem élnek a választási lehetőségekkel, s passzivitásra kényszerítik azokat a magyar szavakat, melyek éppen a *mini felesleges használata* miatt nem juthatnak nyelvi szerephez. Valóban egyes hírlapokban a *kis, kicsi, rövid, törpe, apró, szűk, parány, kevés, zömök, kicsinyített*, sőt az *alacsony, nem magas* szavak gyakran háttérbe szorulnak a *mini* miatt. Sok újságíró számára kényelmes megoldás, ha a *kis* méret megnevezésére csak a *mini* sort használja fel. A felsorakoztatott példák azt is tükrözik, hogy a *mini*-vel való minősítés szűrkítette az összetétel megkülönböztető értékét is. A következő konkrét főnevekre gondolunk elsősorban: *mini-kert* (a szűk udvarokon telepített kis kertek) [Nők Lapja, 1968. jún. 29.], *mini-metró* (Rotterdamban átadták a forgalomnak a világ legrövidebb metróját) [Esti Hírlap, 1968. szept. 5.], *mini-ruhagyár* (Heresznyén épült fel) [Somogyi Néplap, 1968. jan. 28.], *mini-konyha* (Magyar Hírlap, 1968. júl. 14.), *mini-vasút* (Selypen) [Heves megyei Népusáság, 1968. okt. 6.], *mini-szálló* (A Duna-kanyarban) [Magyar Nemzet, 1968. jan. 26., Esti Hírlap, 1968. jún. 25.], *mini-hotel* (keves személyt befogadó) [Magyar Nemzet, 1967. jún. 17.], *mini-ház* (szétszedhető faház) [Magyar Nemzet, 1967. nov. 26., — nov. 28.], *mini-üzletház* (az átalakuló Telekin) [Esti Hírlap, 1968. ápr. 19.], *mini-áruház* (a várpalotai városközpontban [Veszprém m. Napló, 1968. okt. 27.], *mini-hűtőház* (két és fél vagon kapacitású) [Magyar Hírlap, 1968. júl. 7.], *mini-strand* (a nyári táborban) [Esti Hírlap, 1968. jún. 26.], *mini-házgyár* (Magyar Nemzet, 1968. okt. 1.), *mini-paprikagyár* (kísérleti) [Népszabadság, 1968. júl. 4.], *mini-szövőgyár* (Bodajkon) [Magyar Nemzet, 1968. aug. 28.], *mini-kocsi* (alacsony) [Magyar Nemzet, 1968. márc. 16.]

A *mini* használati körének bővülését érzékelhetjük azokban az összetételekben, amelyekben a *keves, alig számba vehető, csekély, igénytelen,*

kevésbé jelentős, jelentéktelen, szerény, kicsinyített, gyenge, nem nagy igényű, nem feltűnő, elenyésző, hitvány, csapnivaló szavak minősítő funkcióját is magára vállalja a *mini* hangsor: *mini-olimpia* (Esti Hírlap, 1968. okt. 10.), *mini-vásár* („benne a *mini-méretű* kiállítási tárgyak: *mini-Szuper rádió*, *mini-vár* (összerakható hétvégi ház), *mini-laboratórium* stb. [Heves megyei Népújság, 1968. szept. 18.], *mini-Magyarország* (országos falumúzeum Szentendre szomszédságában) [Népszabadság, 1968. júl. 31.], *mini-Bulgária* („a bolgár kulturális központ üzleteiben *mini-Bulgária* várja a vásárlókat”) [Magyar Ifjúság, 1968. júl. 19.], *mini-múzeum* (egy zsámbéki lakásban) [Nők Lapja, 1968. márc. 9.].

A következő összetételekben a *mini* használati köre ismét bővül. A szó használói nemcsak a kisméretűség kifejezését bízták e szóra, hanem e jelentés közvetítésén túl, bizonyos *negatív hangulatú* meghatározó értékek érzékeltetésének eszközeként is szánták a *mini* szót. Ilyen példák vonhatók ebbe a használati körbe: *mini-reform* (egyetemi minireform /sic!/ Olaszországban) [Népszabadság, 1968. szept. 15.], *mini-plattform* („jobboldali támadás a *mini-plattform* ellen . . .”) [Esti Hírlap, 1968. márc. 7.], *mini-csúcs* („az amerikai és a dél-vietnami elnök igen rövid ideig tartó csúcstalálkozójáról”) [Heves megyei Népújság, 1968. júl. 21.], *mini-állam* („egy *mini-szigeten* *miniállamot* alapít egy élelmes bártulajonos”) [Esti Hírlap, 1968. júl. 4.], *mini-birodalom* („a néhány négyzetméternyi mesterséges sziget”) [Esti Hírlap, 1968. nov. 6.], *mini-háború* (Szardíniában két bandita ellen) [Esti Hírlap, 1968. ápr. 25.], *mini-rekord* („hőmérsékleti csúcerekord”) [Magyar Nemzet, 1968. júl. 20.], *Mini-vezető* [„az engedély nélkül elvitt motorkerékpár vezetője egy gyerek volt”, [Esti Hírlap, 1968. okt. 7.].

Hogy a *mini* szóval valóban „járványszerű összetételáradat” (vö. Szentde—Károly—Soltész: A szép magyar nyelv, Bp. 1967. 100. l.) keletkezett, bizonyítják azok a használati formák, amelyek már az igényesebb nyelvi formálásban, a társalgási nyelvben is fel-feltűnnek. A mindennapi élet nyelvhasználatából idézek — saját gyűjtésem alapján — néhány jellemző példát. „Nálunk csak *mini-karácsony* (egyszerű, szerény, kevés ajándékkal stb.) lesz, házat építettünk, kiköltekeztünk . . .” — „Nálunk csak *mini-karácsonyfa* áll . . .” — „Sajnos *mini-ebédre* és *mini-vacsorára* telik, kocsit akarunk venni . . .” stb., stb. [vö. Bakos: Mini a divat, Heves megyei Népújság, 1967. dec. 10.]. A *tréfás íz*, a *játékos gúnyolódás* szülte a *mini-bika* összetételt is: „A torreador és a *mini-bika*” cím arra utal, hogy a torreadort egy játékszerbikával fényképezték le. [Nők Lapja, 1967. nov. 11.]

Külön is szólnunk kell arról a használati típusról, amelyben a *mini* szó „eredeti” jelentéstartalmához (kis, kicsi, kis méretű, apró, törpe, zsebméretű) *sajátos érzelmi velejáró* (hangulatos, kedves) is társul, s a gunyoros kritikát, a játékos rosszállást is érzékeltetni kívánják a szerzők a *mini* szó használatával: *mini-dokumentumfilm* (Fejér megyei Hírlap, 1968. okt. 20.), *mini-műsor* (a Thália színház rövid, színes, baráti műsort adott a kolozsvári magyar rádió stúdiójában) [Magyar Hírlap, 1968. szept. 16.], *mini-revű* (Esti Hírlap, 1968. nov. 4.), *mini-hirdetés* (ezzel a *mini betűs* célratörő reklámszöveggel: Ön is vásároljon nagyítót!) [Magyar Nemzet, 1968. jan. 18.], *mini-forradalom* („Hallva született *miniforradalom* az amerikai Republikánus Párt konvenciójának záróülésén”) [Esti Hírlap, 1968. aug. 9.],

mini-ülésszak (a francia parlamentben; a napirend csak négy pontból állt) [Magyar Nemzet, 1968. júl. 3. sz.], *mini-válság* („a bonni nagy koalícióban . . .”) [Magyar Nemzet, 1968. febr. 13.]. A *mini-mikrofon* (Magyar Nemzet, 1968. jan. 28.) nyelvi képletben a mini hangsor még a kisméretűsége, a zsebméretre, a kockacukor méretre utal. De nevezik ezt a készüléket *mini-kémnek* is, hiszen ez a készülék kiszolgálja a kémszervezeteket, s azokat az üzletembereket is, akik vele a konkurrens cég üzleti titkait kívánják kikémleni. A következő információkban már hangulati töltése, játékos, humoros kicsengése van a szóalaknak, nem is szólva arról, hogy a hangsor *hangalakja* is furcsa asszociációkra csábíthatja az olvasót: „*Minikém* (Sic!) avagy füle van a falnak . . . a *minikémtől* a bankszámláig . . ., hallottál már a *minikémről* . . .” (Népszabadság, 1967. dec. 24.).

A mini szóval társított nyelvi képletek *hangulati telítettségének* sajátos stílushatását is érzékelhetjük a következő példákban: „*mini-sztorik* (rövid történetek — szépirodalmi igényrel) [Magyar Hírlap, 1968. aug. 20.], *mini-elbeszélések* (Dolgozók Lapja, Komárom m. 1968. okt. 20.), *mini-ügy* (nevetséges, mondvacsinált ügy!) [Új Idő (Románia) 1968. júl. 11. sz.], *mini-töprengések* (egyszerűek, nem nagy dolgokkal foglalkozók), [Heves megyei Néppárt, 1968. márc. 3.], *mini-tudósítás* [vö. S. N.: *Mini-tudósítás* (a mini-szoknya feltalálóját kitüntették; a miniszoknya elleni támadásokról) [Nők Lapja, 1966. dec. 24.], *mini-riport* (*minitárlatról*: alkalmi tárlat!) [Nők Lapja, 1967. nov. 18., dec. 16.], *mini-novella* (Ludas Matyi, 1968. máj. 9.).

Hogy a német nyelvben is megjelentek az analóg példák, bizonyítja a következő rövid példatár: *Mini-Krimi, Mini-Revue, Mini-Jubiläum, Mini-Dienst* stb. (vö. *Sprachpflege*, 1968. 11. sz. 226. l.).

A *szatócsbolt* kicsinyítő, játékosan becsmérő jelentéstartalmát és hangulatát idézi fel a *mini-Közért* nyelvi forma is. (Esti Hírlap, 1968. jún. 21.). A mini ui. nemcsak a bolt kisméretűségére utal, hanem a szerző szatirikus csúfolódását, pajkosan gúnyos bírálatát is kifejezi ezzel a szóval.

Egy pedagógiai tárgyú, komolyabb hangvételű, igényesebb dolgozattól azonban szinte „kilóg” a mini. Erről győz meg bennünket a következő szövegrészlet: „A mai gyermek . . . nem él . . . egy elszigetelt *minivilágban*, amelynek semmi köze sincs a felnőttek problémákkal teli nagy „élet”-hez . . .” (Köznevelés, 1968. 13—14. sz. 535. l.)

A *nyelvi fegyelem* meglazulásának a jelét látjuk abban is, hogy a publicisztikai stílusban a szófajkategóriát változtató *mini* mind gyakrabban vállal szerepet: „A jaltai megbeszélésre Franciaországot nem hívták meg, s ezzel, De Gaulle szerint, már akkor *minizálták* a francia nagyhatalmat.” (Esti Hírlap, 1968. okt. 10.) A csonkult alapszóval képzett igealak ma már a társalgási nyelvben is aktivizálódik. Ilyen furcsa szóalakokat hallunk: „*El-minizték* az ügyet,” — „*Kiminiztek* ebből is bennünket.” Annak is tanúi vagyunk újabban, hogyan módosul a *mini* hangsor szintaktikai funkciója is. Jelentéstapadással önmagában jelenti a rövid, a térdig érő szoknyát, ruhadarabot: „A *mini* elveszti a harcot, s jön a hosszú szoknya divatja.” (Ország-Világ, 1968. 1. sz.) „A fiatalság legkedvesebb ruhadarabja a *mini*.” (A társalgási nyelvből.)

Jelentkeznek e szó *képzett, sőt továbbképzett* alakjai is: „Tetszik ez a

kislány *minis* természete miatt.” (A köznyelvből.) — „Reggeli autóbusz ismerőseim között nyilvántartok egy édes, üde szöke tinédzsert, *minis* természetesen.” (Esti Hírlap, 1968. szept. 31. — „*Mininél minibb* ruhakölteményeket vonultattak fel . . .” (Esti Hírlap, 1968. febr. 6.) „*A legminisebb miniszoknya . . .*” (Ország-Világ, 1968. okt. 23.) (A németeknél a megfelelője: *Superminikleidern!*) — „A legszolidabb öltözéktől, a *mini-miniig* minden megtalálható a londoni utcán.” (Ország-Világ, 1968. 7. sz.). Újabban fel-feltűnnek azok az összetételek is, amelyekben a *mini* nem *előtag*, hanem *utótag*: *apáca-mini*: („az apácaruha formájára emlékeztető *mini-modelleket* mutattak be New York-ban . . .” (Tükör, 1968. szept. 17.), *görbe mini*: (rövid humoros írások) [Csongrád megyei Hírlap, 1968. nov. 10.], *tollmini*: („a gálaesten tollminibe öltözött Taylor . . .”) [Képes Újság, 1968. jan. 13.]

Nem egységes a helyesírása sem e szóval társított összetételeknek. A leggyakrabban a kötőjeles írásformával találkozunk, de gyakori a különírás, s ritkább az egybeírás. „A szép magyar nyelv” (Bp. 1967. 100. l.) szerzői az egybeírásos alakokat közlik. (*Variamini, miniszoknya, minipanasz, minifürdőruha, minibüfé, mininovella stb., stb.*) Bár a *mini* nagy elterjedésének az is alapot ad, hogy az emberek tréfás jókedvükben humoros megnyilatkozásként élnek vele, a felsorakoztatott és elemzett példák azt is tanúsítják, hogy a *mini* használatának sokkal komolyabb és veszélyesebb eredőit is számon kell tartani. A nyelvszegényítés és szürkítés veszélye áll fenn akkor, amikor egyesek egyrészt gondolkodásuk renyhesége, tunyasága miatt, másrészt nem igényes nyelvi műveltségük következtében kikerülik a szömegválasztás lehetőségeit, és csak egyetlen szóval fejezik ki azt, amit több jó magyar szóval egyértelműbben és választékosabban tudnának közölni. Hogy valóban sok, nagyon kifejező magyar szó halványul ki nyelvhasználatunkból, mutatja az, hogy az alábbi példatárunkban felsorakoztatott szavakat, kifejezéseket egyre ritkábban halljuk és olvashatjuk: *kicsi, törpe, morzsa, alacsony, kurta, rövid, parányi, zömök, padláb, tökmag, babszem, vukarcs, hasbanvállas, parton magas stb., stb.* Van tehát választási lehetőség, csak élni kell vele!

Végül a *mini* használatának még egy *sajátságos típusáról* is!

Már szóltunk arról, hogy a *mini* hangsor nagyon gyakran, elsősorban „tréfás ize”, „játékos tréfalkozásra” is alkalmas volta miatt aktivizálódik, és használói legtöbbször idéző jelbe teszik a vele alkotott összetételeket. Természetes tehát, hogy a humoros írásokban, illetőleg a humor jegyében született versekben is oly gyakran vállal szavunk nyelvi szerepet. Ebből a szempontból nagyon jellemző, hogy éppen a *Füles* és a *Ludas Matyi* hasábjain a jóízű és merész szójátékokban is nyelvi szerepet vállal a *mini*. Néhány jellemző példát idézünk csak ennek bizonyítására: „Költői tünődés a vendéglői adagok előtt: *Mininek* nevezzelek?” (Füles, 1968. febr. 18.) — „Mi a sikertelen *Kviz?* — *Minikviz!*” (Füles, 1968. aug. 15.) — „Dénes pályás gyerekkorában: *mini-Dini . . .*” (Füles, 1967. 43. sz.).

A *Ludas Matyi* hasábjain megjelent humoros versekben, játékos rigmusokban, merészen tréfalkozó rimes alkotásokban nyomon követhetjük azt az utat és módot is, amelyen és ahogyan a *miniszoknya* összetételből kiválva és önállósodva egyre szélesebb körű nyelvi szerepet kezd vállalni

szavunk. Amikor a *miniszoknya* divatossá vált [vö. „Felkapott cikk lett a mini . . .” (Hidvéghy: Pillanatkép, Ludas Matyi, 1967. okt. 12.)], két táborra szakadt a közönség. Voltak *mini-védők* (vö. Solyom László: *Mini-véd*, Ludas Matyi, 1967. szept. 28.), és akadtak nagy számban *mini-ellenesek* is. A humoristák természetesen hálás témára találtak e tényben is, és nem véletlen, hogy a miniszoknyáról és természetesen ezzel kapcsolatban magáról a *mini* hangsorról is igen sok prózai írás és vers jelent meg humoros ízzel, játékos gúnyolódással, éppen élclapjaink hasábjain. (Vö. Radó György: *Miniszoknya*, Ludas Matyi, 1967. szept. 7., Hollós Korvin Lajos: Rezignáció, Pol-Beat a tv-ben, Ludas Matyi, 1968. júl. 27., Darázs Endre: Miért bántottátok a *miniszoknyát*? Ludas Matyi, 1967. szept. 28.)

Több humoros írásban, versben már az önállósodott, tehát a miniszoknya összetételből kiszakadt *mini* jelentkezik új, merész összetételek tagjaként, és szófaji kategóriát is változtatva. A *mini* jelentéstapadással most már egyedül jelenti a rövid, kurta szoknyát (vö. Gyárfás Endre: Halotti beszéd a *mini* fölött, Ludas Matyi, 1968. szept. 26.: „De ha jön egy miniszteri rendelet, hogy a *minit* meneszteni nem lehet . . .”) stb., stb.

*

Anyaggyűjtésünk és vizsgálódásunk idejében a nyelvi járvány még nincs szűnőben. Éppen ezért a dolgozatunk második felében közölt *szótár* még nem teljes, hiszen napról napra új és új összetétel keletkezik a *mini* hangsor segítségével. A szótárt mégis összeállítottuk, elsősorban azért, hogy dokumentálja az elméleti részben kifejtett tételeket, részben pedig azért, hogy példatárt szolgáltasson egy nyelvi járvány a „*mini-mánia*” keletkezésének, erősödésének és remélhető visszaszorulásának útjára is.

A leíró részben közölt adatok kiegészítik a szótárban leírt adatokat, s így a nyelvi járvány példatára a két rész adataival válik teljessé. Itt kell megjegyeznünk, hogy anyaggyűjtésünk rendszeresen folyt és folyik e dolgozat megírása után is. A gyűjtőmunkában részt vettek tanítványaim, az Egri Tanárképző Főiskola II. éves magyar szakos hallgatói is. Szorgalmas munkájukért itt is köszönetet kell mondanom.

Reméljük, hogy ez a dolgozat használható adatokat szolgáltat az elméleti jellegű további kutatásoknak, s a gyakorlati igényű nyelvvelés szakembereinek is. Úgy látjuk, hogy éppen ezért nem végeztünk felesleges munkát e téma felvetésével és kidolgozásával.

II.

Szótári rész

mini adag: Magyar Ifjúság, 1967. szept. 15., Ifjúsági Magazin, 1968. aug., Ludas Matyi, 1968. aug. 8.

mini adó: „James Bond mintájú *mini adót* (ára 1305,60 márka) rejthet el a ventilátorban . . .”, Magyarország, 1968. júl. 14.

mini agy: „az őshüllők agyveleje néha még a tíz dekagramot sem érte el”, Esti Hírlap, 1968. júl. 13.

- miniakna:* „A miniakna akkora, mint egy nagyobb érme. Erősebb fogásra vagy más pénzekkel összeütődve robban.” Népszava, 1967. VII. 18.
- miniállam:* „Miniállamot alapít egy bártulajdonos.” Esti Hírlap, 1968. júl. 4.
- miniágyú:* Magyar Ifjúság, 1968. ápr. 3.
- mini-akció:* „A következő mini-akciókra gondolunk...”, Úttörővezető, XXII. évf. 3. szám, Pajtás, 1968. márc. 7. 9. sz.
- mini-alagút:* „A vasúti kábelek lefektetéséhez valóságos kis mini-alagutat fúrnak.” Kelet-Magyarország, 1967. május 10.
- mini-alkatrész:* Napló (Veszprém m.), 1967. febr. 26.
- miniamortizáció:* „... a gondozási bér, a víz, az áram, a takarmány, a miniamortizáció... beszámításával — 88 fillérbe kerül.” Napló (Veszprém m.) 1966. ápr. 6.
- mini-ár:* „Egy jugoszláv matróz San-Salvadorban vásárolta egy csomag cigarettáért. Maxi majom — mini-ár.” Szovjetunió, 1968. 9. sz.
- mini áramfejlesztő:* Műszaki Élet, 1967. febr. 23.
- mini-áruház:* „a várpalotai városközpontban”, Napló (Veszprém m.), 1968. okt. 21.
- mini-arborétum:* Pajtás, 1968. febr. 22.
- mini asztalitenisz-bajnokság:* „1968. júl. 14-én az úttörőház nagytermében az ifjúgárda századai között mini asztalitenisz-bajnokság lesz.” Ózdi Vasas, 1968. júl. 6.
- miniautó:* Műszaki Élet, 1967. június 1., Nők Lapja, 1967. júl. 15., Esti Hírlap, 1967. nov. 30., Magyar Ifjúság, 1967. nov. 24., Népszabadság, 1967. febr. 26., Jász-kún Kakas, 1968. 426.
- mini autóbusz:* Békés megyei Népújság, 1968. aug. 17.
- mini automata telefonközpont:* Népszabadság, 1968. okt. 12.
- mini-babakocsi:* Nógrád, 1966. máj. 15., Észak-Magyarország, 1967. aug. 17.
- mini-baedeker:* „Magunkban egyenlőre úgy nevezzük a körülbelül hatnyolc cikkből álló utazási tanácsadót: „mini-baedeker”, Magyarország, 1966. máj. 15., Magyarország, 1966. jún. 5., Magyarország, 1966. jún. 19., júl. 10., Kelet-Magyarország, 1966. jún. 3., Nógrád, 1966. jún. 12.
- minibajnokság:* Magyar Ifjúság, 1968. jan. 26.
- minibakfisruha:* „...nem fogadták el a sokszínű, minibakfisruhákat.” Népszabadság, 1967. szept. 9.
- mini-ballagás:* Békés megyei Népújság, 1968. márc. 9.
- mini-bár:* „Mini-bár az Avason” Északmagyarország, 1967. jan. 25., 1967. febr. 5.
- mini-basket:* „Külföldön tért hódít a mini-basket — a miniatúr kosárlabda.” Népszabadság, 1967. jan. 5.
- mini-Belphegor:* „Vizsláson ijedt szemmel kísérték a mini-Belphegort, azaz a Janikát.” Nógrád, 1967. febr. 21.
- minibeszélgetés:* Film, Színház, Muzsika, 1967. szept. 15.
- mini-Biafra:* „Mivel a háború Mini-Biafra közelében egyre inkább a dzsungelháború jellegét ölti...”, Magyarország, 1968. aug. 11.
- mini-bika:* „A torreádor és a mini-bika”, Nők Lapja, 1967. nov. 11.

mini-bikini: „A lányokon mini-bikini, alig centiméternyi széles fürdőruha.” Ózdi Vasas, 1968. aug. 9.

mini-birodalom: Magyar Ifjúság, 1968. máj. 17., Esti Hírlap, 1968. nov. 6.

mini-bizottság: „A Budapesti KISZ-bizottság vagy a Magyar Kosárlabda Szövetség minibizottsága szívesen segíti működéseiket.” Magyar Ifjúság, 1968. jan. 26.

mini-boríték: Népszabadság, 1967. júl. 30.

minibrigád: Hajdú-Bihari Napló, 1968. júl. 25., Világ Ifjúsága, 1968. júl. sz.

mini brikett: Esti Hírlap, 1967. dec. 28.

miniboc: mesejáték a rádióműsorban, Lobogó, 1968. 18. sz.

mini-Bulgária: „A bolgár kulturális központ üzletében mini-Bulgária várja a látogatókat s vásárlókat.” Magyar Ifjúság, 1968. júl. 19.

mini bunda: Nők Lapja, 1966. okt. 15., Tükör, 1966. dec. 12., Képes Újság, 1967. márc. 18.

minibusz: Népszava, 1967. szept. 6.

mini bútor: „Egy mini házban éltek, amelyben egészen mini bútorok voltak...” Ludas Matyi, 1968. máj. 9.

minibúza: „sokkal ellenállóbb az időjárás viszontagságaival szemben...”, Napló (Veszprém m.) 1967. febr. 19.

mini-cápa: Füles, 1967. júl. 30.

mini-centrifuga: Magyar Ifjúság, 1967. dec. 15.

minicikli: „Legújabb figurája: miniciklin szállítja festményeit.” A cikk fölött Salvador Dali látható egy kisméretű kerékpárral. Ifjúsági Magazin, 1968. jan. sz.

mini-cinemascope: „Egy újítás segítségével Heves megye falusi filmszínházaiban már az idén szélesvásznú filmeket is tudnak vetíteni. ... átalakíttatják a vetítőgépeket és négy-öt méter széles vetítővásznakat szereltek fel.” Heves megyei Népújság, 1968. febr. 18.

mini cipő: Hajdú-Bihari Napló, 1968. máj. 12.

mini citera: Békés megyei Népújság, 1968. szept. 20.

mini-Citroen: „A franciák mini-Citroennel jöttek...”, Ózdi Vasas, 1968. aug. 23.

minicitrom: „47 milliméternél kisebb átmérőjű citrom.” Népszava, 1967. okt. 22., Nógrád, 1966. aug. 2.

mini cukrászda: Kelet-Magyarország, 1968. jan. 18.

minicsapat: Kisdobos, 1968. 3. sz.

mini-csatahajó: „Az itt látható mini-csatahajó könnyen belefér alkotója, Igor Maljutyin breszti orvos tenyerébe.” Szovjetunió, 1968. 9. sz.

mini cserépkályha: Északmagyarország, 1966. dec. 23.

mini csillag: Esti Hírlap, 1968. szept. 18.

minicsizma: Füles, 1967. dec. 17.

mini-csónak: Napló (Veszprém m.) 1967. jan. 29., 1967. máj. 20.

mini-csúcs: „... az amerikai és a dél-vietnami elnök honolulu-i értekezlete... az utóbbi évek diplomáciai történetének egyik legrövidebb csúcstalálkozója.” Heves megyei Népújság, 1968. júl. 21.

minidaru: „kis méretű daru, a rendőrség használja a tilos helyen parkírozó járművek elszállítására.” Népszabadság, 1967. nov. 23., Műszaki Élet, 1967. aug. 24.

- mini deszant-történelem*: Magyarország, 1966. nov. 6.
- mini-divat*: Ludas Matyi, 1968. máj. 9., Magyar Ifjúság, 1968. márc. 29.,
Ez a divat, 1966. 12. sz., Fáklya, 1968. szept. 22., Népszabadság, 1967.
nov. 23.
- mini-divatbemutató*: Ez a divat, 1968. 3. sz., Magyar Nemzet, 1967. máj.
14.
- mini dzsungel*: Pajtás, 1967. máj. 4.
- mini-dokumentumfilm*: Fejér megyei Hírlap, 1968. okt. 20.
- mini-dráma*: Füles, 1967. febr. 5., Magyarország, 1968. júl. 7.
- mini-együttes*: „Egyes zenekarok egyre több hangszerrel, fúvósokkal ,soul'
zenét játszanak, mások pedig ,spórolnak' a hangszerekkel. Ilyen a mi-
ni-együttes is.” Ifjúsági Magazin, 1968. ápr. 30.
- mini-elbeszélés*: Dolgozók Lapja, (Komárom m.), 1968. okt. 20.
- minielelem*: „Ostya vastagságú szarazelem, amelynek súlya alig 2,5
gramm . . .” Esti Hírlap, 1968. aug. 3., Kelet-Magyarország, 1968. jan. 7.
- mini-ellenesség*: „Szabad térdük tiltakozás volt az angol egyetemi hatóság-
gok mini-ellenessége miatt.” Világ Ifjúsága, 1967. május.
- minieletrajz*: „S hogy a fényképek mellett ne csak minieletrajzokat kö-
zöljünk, mindegyiküknek feltettük ugyanazt az öt kérdést: . . .” Világ
Ifjúsága, 1967. március.
- mini erő*: Ludas Matyi, 1968. jan. 4.
- mini-érzékenység*: „A szép női bokák iránt *mini-érzékenységet* tanúsító
direktorok a szoknya-flottatüntetést néma örömmel fogadták.” Világ
Ifjúsága, 1967. május.
- mini-esernyő*: Ludas Matyi, 1967. jún. 8.
- miniész*: „Ne kövessük a divatot a miniesz tekintetében.” Népszabadság,
1967. júl. 23.
- mini férj*: Füles, 1967. júl. 30.
- Mini-Fesztivál*: Északmagyarország, 1967. nov. 18., 1967. nov. 11., Nógrád,
1966. V. 12., Magyar Ifjúság, 1968. júl. 12. Kelet-Magyarország, 1968.
szept. 4., Heves megyei Népújság, 1968. okt. 19.
- minifilm*: Képes Újság, 1967. okt. 14.
- mini filmnovella*: „. . . mennyi finom ötlet, kedves báj adja a mini film-
novellák savát-borsát.” Hajdú-Bihari Napló, 1968. szept. 10.
- minifizetés*: Képes Újság, 1968. febr. 17.
- minifon*: „. . . a mindössze cigarettatárca nagyságú minifon, amely egy-
folytában öt óráig is tud üzemelni.” Néphadsereg, 1968. okt. 12.
- miniforradalom*: „Miniforradalom zavarta meg az amerikai Republikánus
Párt konvenciójának záróülését.” Hajdú-Bihari Napló, 1968. aug. 10.,
Esti Hírlap, 1968. aug. 9., Heves megyei Népújság, 1968. aug. 10.
- minifrakció*: Magyarország, 1968. jún. 23.
- mini-frizura*: Tükör, 1968. júl. 23.
- minifutball*: Népszabadság, 1968. márc. 3.
- mini fürdőruha*: Ludas Matyi, 1968. máj. 9.
- mini-fürdőkád*: Hétfői Hírek, 1968. nov. 4.
- mini-galéria*: „Az újpesti Mini-galériában vasárnap nyílik meg Demjén
Antal kiállítása.” Népszabadság, 1967. dec. 13., Esti Hírlap, 1967. jan.
6.. Ózdi Vasas, 1968. szept. 2.

minigarázs: Népszava, 1967. ápr. 26.
mini garderob: „... a francia divattervezők mini garderobe-ot ajánlanak.” Magyar Nemzet, 1967. febr. 5.
mini-gazdaság: „diák tagokkal”, Napló (Veszprém m.) 1968. szept. 18.
mini-gengszter: „terrorizál egy szicíliai falut...” Heves megyei Népújság, 1968. nov. 15., Dél-Magyarország, 1968. nov. 10.
mini-gép: „A MŰM makói 601-es iparitanuló-intezetében miniatúr traktorokat és egyéb gépmodelleket készítenek a tanulók a szemléltető oktatáshoz.” Magyar Ifjúság, 1968. febr. 16., Népszava, 1967. jún. 4.
mini gesztenye: Ludas Matyi, 1968. jan. 4.
minigolf: Magyar Hírlap, 1966. máj. 14., aug. 1., Ludas Matyi, 1967. június 29.
minigolf-pálya: Népszava, 1966. szept. 24.
mini-gondolkodás: „A miniszoknya néha mini-gondolkodással párosul.” Képes Újság, 1968. máj. 11., Nógrád, 1968. máj. 14.
mini-grill: Ez a divat, 1968. 10. sz.
mini-grillsütő: „Kisméretű háztartási grillsütő.” Népszava, 1967. szept. 13.
mini gramofon: Ez a divat, 1967. 3. sz.
mini gyár: Népszava, 1967. jún. 8., Magyar Nemzet, 1967. jan. 8. Észak-Magyarország, 1967. jan. 28.
mini-gyöngy: „A mini-gyöngytől a maxi-gyöngyig minden változatban és minden színben”. Magyar Nemzet, 1967. nov. 26.
mini-győztes: „A mini-győztesnek két serleg is jutott.” Magyar Ifjúság, 1968. febr. 8.
minigyűjtemény: Fűles, 1968. jún. 13.
mini-háború: „Mini háború Szardíniában két körözött bandita ellen...” Esti Hírlap, 1968. ápr. 25., Hajdú-Bihari Napló, 1968. máj. 12.
minihajó: Élet és Tudomány, 1968. máj. 3., Népszabadság, 1967. febr. 26., Világ Ifjúsága, 1967. márc.
mini hajszárítóbura: Ez a divat, 1968. 9. sz.
mini-hallásjavító: Ország-Világ, 1968. jún.
mini „Halló!”: Heves megyei Népújság, 1968. márc. 3.
Mini-Hamlet: „A Shakespeare-mű grafikai eszközökkel sűrített *mini-változatát* készítettem el.” Magyar Ifjúság, 1968. jan. 12.
mini hang: Ludas Matyi, 1968. jan. 4.
mini hangagyökér-pipa: „Mellényzsebre méretezték”. Lobogó, 1968. 22. sz.
minihangszer: Népszabadság, 1967. ápr. 21., Népszava, 1967. aug. 13., Technika, 1968. 3. sz.
mini hatalmaskodás: „A mini hatalmaskodás e megszállottjai nem is sejtik, milyen ártalmas ez a szemlélet társadalmilag és politikailag egyaránt.” Népszava, 1967. szept. 15.
mini-ház: „szétszedhető favikendház...” Magyar Nemzet, 1967. nov. 26., 1967. nov. 28., Ludas Matyi, 1968. máj. 9.
mini házgyár: Magyar Nemzet, 1968. okt. 1., Napló (Veszprém m.), 1968. okt. 16.
mini-háziruha: Magyar Nemzet, 1967, jún. 11., 1967. júl. 23.
minihegedű: Népszava, 1967. aug. 13.

- mini-hiba*: „Az Erdért gyártotta *mini-házon* nem is annyira *mini-hibák* kezdtek kiütközni.” Magyar Nemzet, 1967. nov. 28.
- mini-híd*: „Epül a Keleti *minihídja*”, Hétfői Hírek, 1968. jún. 17.
- mini-hintaszék*: Ország-Világ, 1968. aug. 28.
- mini-hirdetés*: „jelent meg egy napilapban New Yorkban. A hirdetés apró, sőt, *mini-betűs* szövegét csak erős nagyítóval lehetett elolvasni. A szöveg így hangzott: „Őn is vásároljon nagyítót!” Magyar Nemzet, 1968. jan. 18.
- mini-história*: Képes Újság, 1967. dec. 23.
- minihop*: „hamisítatlan nylonharisnya, illetőleg harisnyanadrág, amely a *minidivat* hátrányait küszöböli ki.” Népszabadság, 1967. nov. 23.
- mini hosszúság*: Népszabadság, 1967. jún. 17., Magyar Ifjúság, 1967. dec. 29.
- minihotel*: Népszabadság, 1967. jún. 17., Népszava, 1967. jún. 17., Magyar Nemzet, 1967. jún. 17.
- mini-humor*: Képes Újság, 1968. febr. 17.
- minihűtőgép*: Ez a divat, 1968. 4. sz.
- mini-hűtőház*: Északmagyarország, 1968. febr. 17., Magyar Hírlap, 1968. júl. 7.
- mini-hűtőszekrény*: Magyar Nemzet, 1968. ápr. 28., Ez a divat, 1968. 4. sz.
- mini ifjúsági találkozó*: Esti Hírlap, 1968. máj. 18.
- miniügény*: Népszabadság, 1967. okt. 7.
- mini-indikátor*: „... Segítségével gyorsan meg lehet állapítani, hogy az áramkör hibátlan-e és a feszültség jelen van-e.” Műszaki Élet, 1967. május 4.
- miniinterjú*: Északmagyarország, 1967. máj. 26.
- mini irodalmi színpad*: Északmagyarország, 1967. szept. 14.
- minijármű*: Tükör, 1967. febr. 7., Műszaki Élet, 1967. aug. 10.
- minijárvány*: Népszabadság, 1968. márc. 30.
- minijégtörő*: Füles, 1968. jan. 4., Népszava, 1967. nov. 5.
- mini-jubileum*: „Rég nem láttuk már a Századunkat, de megérte a várakozás. Ez a *mini-jubileum* (a tizedik részt sugározta kedden a tv), a műsorsorozat legjobb jegyeit mutatta fel.” Esti Hírlap, 1968. ápr. 26.
- mini-jupe*: „azaz miniatűr szoknyácska. Tükör, 1966. máj. 10., 1966. szept. 6., Világ Ifjúsága, 1967. május.
- mini kabát*: Ország-Világ, 1968. nov. 13., Kelet-Magyarország, 1966. okt. 2., Ifjúsági Magazin, 1968. okt., Magyar Ifjúság, 1968. máj. 10.
- minikabátka*: Képes Újság, 1968. márc. 23.
- mini-kalór*: „törpe olajkályha, a Minikalor. Mindössze 47 centi magas, 38 centiméter széles és ugyanekkora a mélysége is. Súlya 16 kiló.” Esti Hírlap, 1968. aug. 14.
- minikamera*: „Minikamerával fényképezik az amerikai orvosok a beteg gyomrát.” Kelet-Magyarország, 1967. jan. 13., Műszaki Élet, 1967. nov. 2.
- mini-kapitány*: Hétfői Hírek, 1968. jan. 15.
- minikártevő*: Magyar Hírlap, 1968. nov. 17., Magyar Nemzet, 1968. nov. 17.
- minikártya*: Békés megyei Népművelési és Sportbizottság, 1968. máj. 10.

minikedvelő: Képes Újság, 1968. okt. 12.
minikém: Képes Újság, 1967. dec. 16., Népszabadság, 1967. dec. 24.
mini-kemping: „Mini-kemping kiállítás nyílt Mátészalkán.” Kelet-Magyarország, 1967. ápr. 21.
mini-képregény: Pajtás, 1968. jan. 25.
mini-képtörténet: Képes Újság, 1967. dec. 23.
minikerékpár: Füles, 1967. 21. sz.
minikereső: „A műszer minikeresője hanggal informálja a kezelőt.” Technika, 1968. okt. 10.
mini-keret: Napló (Veszprém m.), 1967. szept. 30.
mini-kert: (a szűk körülépített udvarokon), Nők Lapja, 1968. jún. 29., Népszava, 1967. máj. 18.
mini-készülék: Magyar Ifjúság, 1968. aug. 2.
mini kiadó: „... mini kiadó, maxi siker” Ifjúsági Magazin, 1967. jan.
minikiadvány: Füles, 1968. ápr. 14.
mini-kiállítás: „... tehetséges, kezdő művészek pályamunkái is szerepelnek a mini-kiállításon.” Ózdi Vasas, 1968. aug. 19.
mini-kislány: „Látom a kislányt, aki felfigyel a megszólításra. Amilyen *mini-szoknyácskában* van, maga is olyan *mini*.” „A *mini-kislány*, *mini* barátjánőjével egy fiúra vár.” Nógrád, 1968. jún. 12.
mini-klub: „A klub ma még *mini*, a tagok tématára, vitatkozó kedve viszont annál nagyobb.” Nógrád, 1966. ápr. 19. Északmagyarország, 1967. okt. 14.
mini-kocsi: „A pesti busz és pesti villamos: nem bírok benne állni ebben a mini-kocsiban, ... beverem a fejem...” Magyar Nemzet, 1968. márc. 16., Nők Lapja, 1966. okt. 22. Magyar Ifjúság, 1967. nov. 24., Hajdú-Bihari Napló, 1968. júl. 28.
minikombájn: Magyar Nemzet, 1968. okt. 30., Zalai Hírlap, 1968. nov. 3., Napló (Veszprém m.), 1968. okt. 21.
minikomédia: Esti Hírlap, 1968. jan. 30.
mini-konyha: „Egy szekrény tartalmazza: a villamostűzhelyet, hűtőszekrényt, edénytároló részt és mosogatót.” Technika, 1968. jan., Magyar Hírlap, 1968. júl. 14., Ez a divat, 1967. 2. sz.
mini-kosár: „A kosárlabdapalánkon”. Nógrád, 1968. nov. 1.
mini kosárlabda: Népszava, 1967. jún. 3., Népszabadság, 1967. jún. 21., Nógrád, 1967. jan. 4., Magyar Ifjúság, 1968. jan. 26., Ózdi Vasas, 1968. nov. 16.
mini kosárlabda kupa: Magyar Nemzet, 1967. nov. 3.
mini-kosárlabdatorna: Esti Hírlap, 1968. jan. 12.
minikosztüm: Képes Újság, 1968. febr. 10., Északmagyarország, 1968. márc. 26.
minikönyv: Népszabadság, 1967. jan. 5., Nők Lapja, 1967. aug. 5., Magyar Ifjúság, 1967. jún. 3., Magyar Nemzet, 1967. jan. 1., Kelet-Magyarország, 1967. jan. 19., Magyar Ifjúság, 1968. márc. 8., Fejér megyei Hírlap, 1968. szept. 15., Füles, 1967. márc. 26.
mini-köpeny: Nők Lapja, 1968. febr. 10.
minikötény: Magyar Nemzet, 1967. ápr. 9.
mini-KÖZÉRT: „... a Semmelweis utcában a Jerevánnal szemben levő

- mini-KÖZÉRT-ről. Ez az üzlet valójában szatócsüzletnek felel meg.”
Esti Hírlap, 1968. jún. 21.
- mini központi fűtés*: Kelet-Magyarország, 1968. szept. 14.
- minikreáció*: „... a nagy divatcégek minikreációkkal lepik meg a közön-
séget.” Képes Újság, 1967. nov. 18.
- mini-KRESZ*: Lobogó, 1968. 33. sz.
- mini-krimi*: Esti Hírlap, 1968. okt. 8., Északmagyarország, 1967. júl. 23.,
Pajtás, 1967. aug. 3., Nógrád, 1966. júl. 23.
- minikrokodil*: Népszabadság, 1967. okt. 15., Füles, 1968. jan. 4.
- mini kultúra*: Ludas Matyi, 1968. febr. 1.
- mini kultúr-váróterem*: „Rossz sorsom úgy rendelte, hogy január 11-én
este néhány órát kellett töltenem a Keleti pályaudvar mini kultúr-
várótermében.” Ludas Matyi, 1968. febr. 1.
- mini kutya*: Ludas Matyi, 1968. máj. 9.
- mini-kvarclámpa*: „A korábbi 125 wattos mini-kvarclámpát...” Magyar
Nemzet, 1967. nov. 25.
- mini-labda*: Füles, 1967. febr. 5.
- mini-labdarúgás*: Ózdi Vasas, 1968. jún. 22.
- mini-laborhűtő*: Magyar Nemzet, 1967. okt. 26.
- mini-lakótelep*: „Kis lakásokból (1—3 szobás) álló háztömbök”, Nógrád,
1966. dec. 29., Népszava, 1967. dec. 29.
- minilámpa*: „Nem zavarja fény a szobában alvókat, ha a *mini olvasólám-
pával olvasunk.*” Ez a divat, 1968. 11. sz.
- mini lámpácska*: Magyar Nemzet, 1967. dec. 17.
- mini-lány*: Magyar Ifjúság, 1967. nov. 24.
- minilemberdzsek*: Népszabadság, 1967. okt. 7.
- mini lemezjátészó*: Ez a divat, 1967. 3. sz.
- mini-létra*: „Az Egyesült Államokban műanyagból felfújható mini-létrát
készítettek.” Nógrád, 1968. júl. 16.
- mini-lift*: Füles, 1967. febr. 12.
- minilux*: „tranzistoros örökvaku...” Kelet-Magyarország, 1966. nov. 6.
- mini magazin*: Nők Lapja, 1968. márc. 9.
- mini-magnó*: „A svájci Fi-Cord cég azt állítja, hogy övé a világ legkisebb
magnetofonja.” Nők Lapja, 1966. nov. 19.
- mini-Magyarország*: „a Duna-kanyarban, Szentendre szomszédságában.”
Népszabadság, 1968. júl. 31.
- mini-majom*: „Ezt a mini-majmot Maxinak becézik.” Szovjetunió, 1968. 9.
sz.
- minimánia*: Füles, 1967. szept. 10.
- minimenü*: Füles, 1967. máj. 14.
- mini-menyasszonyi ruha*: Magyar Nemzet, 1968. jan. 9.
- mini-méreg*: Kelet-Magyarország, 1967. júl. 6.
- mini-méret*: Műszaki Élet, 1967. jan. 26., Nógrád, 1967. jún. 4.
- minimetró*: „A világ legrövidebb földalatti vonata Hollandiában...” Esti
Hírlap, 1968. szept. 5.
- mini-mikrofon*: „... mini-mikrofont szerelhet az ajtó zárába.” Magyaror-
szág, 1968. júl. 14., Képes Újság, 1967. dec. 16., Magyar Nemzet, 1968.
jan. 28., Tükör, 1968. júl. 9.

minimilliomos: „Johnson csak a ‚minimilliomosok’ közé tartozik.” Világ Ifjúsága, 1968. márc.

mini-minőség: Északmagyarország, 1967. okt. 1., Nógrád, 1966. ápr. 29.

minimókus: „Te csak állsz itt — mondta a minimókus Nyipicnek — mint marhafelsal a Lehelben!” Ifjúsági Magazin, 1967. ápr.

minimotor: Műszaki Élet, 1966. jún. 2., Napló (Veszprém m.), 1967. máj. 11., Esti Hírlap, 1968. jún. 5., Dunántúli Napló, 1968. okt. 27.

mini-motorkerékpár: Népszava, 1967. júl. 30., Napló (Veszprém m.), 1967. máj. 11.

mini-motoros: „A kis oldalmotorral működő vitorlás elnevezése.” Technika, 1967. szept.

mini-mozdony: Tükör, 1966. okt. 11.

mini-mozi: Pajtás, 1967. okt. 12., 1968. okt. 17., Dunántúli Napló, 1968. okt. 6.

minimundus: Élet és Tudomány, 1968. nov. 1., Kelet-Magyarország, 1966. dec. 10.

mini munka: „Addig rendben van, hogy mini a szoknya, mini a zsebpénz, mini a munka...” Hajdú-Bihari Napló, 1968. máj. 12.

mini-munkaköpeny: Napló (Veszprém m.), 1967. szept. 1.

mini-musical: „A darab, amelyet a szerzőhármas ‚mini-musical’-nek nevez, a levesporgyártók konkurenciaharcáról is megemlékezik...” Film, Színház, Muzsika, 1967. ápr. 21.

mini műsor: Ludas Matyi, 1968. jan. 4., Magyar Hírlap, 1968. szept. 16.

miniművésztelep: Füles, 1968. jan. 18.

minimúzeum: „Komáromi Pál nyugdíjas váci MÁV-felügyelő lakása valószínű mini-múzeum.” Magyar Ifjúság, 1968. máj. 3., Nők Lapja, 1968. márc. 9., Tanügyi Újság, 1968. ápr. 9.

mini-műhely: Heves megyei Népújság, 1967. dec. 5.

mini-nadrág: Képes Újság, 1966. okt. 8.

mini napóra: Nők Lapja, 1968. jan. 20., Nógrád, 1968. febr. 17.

mini-nehézség: „Mini-nehézség... Dániában a szakszervezet megtiltotta, hogy a pincérnőket miniszoknyába dolgoztassák.” Képes Újság, 1967. aug. 19.

mini-nézőszám: „A milliókat foglalkoztató táncdalfesztivál visszhangját és a másik póluson a *mini-nézőszám* színházi stúdielőadások hatását egyaránt a közvélemény hozza létre...” Film, Színház, Muzsika, 1968. febr. 3.

mini-novella: Ludas Matyi, 1968. máj. 9.

mini-oktatás: „A dolgozók általános iskolájában vezették be.” Nógrád, 1966. nov. 23., Népszava, 1967. dec. 23.

mini olajkályha: Népszava, 1967. dec. 7.

mini-olimpia: Magyarország, 1968. jún. 2., Nógrád, 1968. jún. 26., Esti Hírlap, 1968. okt. 10.

mini-operett: „A Liszt Ferenc Művelődési Házban az ‚Isten veled, édes Piroskám’ című mini-operettel vendégszerepel a Miskolci Nemzeti Színház.” Ózdi Vasas, 1968. jún. 8., Hajdú-Bihari Napló, 1968. jan. 18.

mini-orgona: „Egy angol vállalat nemrégiben elektronikus mini-organát

- gyártott . . .” Hajdú-Bihari Napló, 1968. jún. 25., Északmagyarország, 1968. jún. 21.
- mini-ország*: Ludas Matyi, 1967. okt. 5., Magyarország, 1968. márc. 10., 1968. márc. 24., Magyar Ifjúság, 1968. máj. 17.
- mini-oszcillátor*: „Az áramkör kicsi méretei miatt kapta ezt a nevet az új-fajta oszcillátor.” Technika, 1968. 2. sz.
- mini-önkormányzat*: „A kis, kétezres lélekszámú falklandi közösség mini-önkormányzatának négy tagja . . .” Magyarország, 1968. máj. 5.
- mini-örökvaku*: Népszava, 1966. szept. 17.
- mini-panasz*: Ludas Matyi, 1966. 50. szám.
- minipantalló*: Nők Lapja, 1968. márc. 16., Világ Ifjúsága, 1967. aug.
- mini-papírgyártás*: „W. Nash Ltd. kutatólaboratóriumában helyezték üzembe a miniatűr papírgyártó gépet, amellyel főleg műszaki célokra szánt papírt gyártanak.” Technika, 9. sz. 1968. szept.
- mini papirruha*: Ludas Matyi, 1968. aug. 8.
- mini-paprika gyár*: Népszabadság, 1968. júl. 4.
- mini-parádé*: „a bábok mini-parádéja . . .” Képes Újság, 1967. okt. 14.
- miniparóka*: Magyarország, 1968. jún. 23.
- mini-párti*: „tervező . . .” Tükör, 1968. szept. 24.
- minipelerin*: Képes Újság, 1968. szept. 14.
- minipezsgő*: „. . . az Állami Pincegazdaság budafoki üzemegysége: kétdecis üvegekben hoz forgalomba pezsgőfajtákat.” Hétfői Hírek, 1968. aug. 21.
- mini-platform*: „. . . a Demokrata — Szocialista Baloldali Szövetség és a Francia Kommunista Párt február 24-i megállapodása, az úgynevezett közös mini-platform”. Esti Hírlap, 1968. márc. 7.
- mini-portré*: „mini-portrék színészekről”, Északmagyarország, 1966. okt. 7.
- minipörkölt*: Népszava, 1967. ápr. 8.
- miniprémium*: Hajdú-Bihari Napló, 1968. máj. 12.
- mini-problémák*: „Jersey angol sziget hatóságai határozottan hadat üzennek ennek a *minisített* ruhadarabnak.” Nógrád, 1967. júl. 11.
- mini-Protézis*: Nógrád, 1966. febr. 16., Északmagyarország, 1967. nov. 23.
- minipuccs*: „Minipuccs Wilson ellen.” Hajdú-Bihari Napló, 1968. júl. 26., Nógrád, 1968. júl. 26.
- minipulóver*: Nők Lapja, 1967. ápr. 15.
- Mini-Pump*: „A General Motoros egyik leányvállalata.” Technika, 1968. 6.
- minipumpa*: „kis levegőszivattyú”. Technika, 1968. 6.
- minirádió*: Népszava, 1967. márc. 26., Füles, 1968. okt. 17.
- mini rádióvevő*: Népszava, 1967. aug. 27.
- minireform*: Népszabadság, 1968. szept. 15.
- mini reklamáció*: Északmagyarország, 1968. márc. 8.
- minirekord*: Magyar Nemzet, 1968. júl. 20.
- minirekorder*: „Az állatvilág *minirekordere*’ az a két centiméter testhosszú cickány, a madarak közül a Dél-Amerikában élő kolibrifajta, amely mindössze egy centiméteres.” Népszava, 1967. júl. 30.
- mini-rejtvény*: Füles, 1967. nov. 19.
- mini-rendőruniformis*: „Nizzában Jocqueline . . . mini-rendőruniformisban

- lépett fel forgalmas útkereszteződésnél.” Képes Újság, 1968. aug. 24., Nógrád, 1968. szept. 3.
- mini-repülőgép*: Népszabadság, 1967. febr. 26.
- mini részvétel*: „Hosszú vita, amelyben igen kevesen vettek részt.” Népszava, 1967. nov. 31., Nógrád, 1966. okt. 17.
- minirevü*: Néphadsereg, 1968. okt. 5., Esti Hírlap, 1968. nov. 4.
- mini-riport*: Nők Lapja, 1967. nov. 18., 1967. dec. 16., Ózdi Vasas, 1968. júl. 21.
- mini-robogó*: Műszaki Élet, 1967. szept. 7., Nők Lapja, 1967. szept. 2., Ifjúsági Magazin, 1967. 10. sz., Tükör, 1966. nov. 22.
- mini-rozsa*: „Pasztellszinű, kehely formájú mini-rozsa a divat.” Magyar Nemzet, 1967. márc. 29.
- mini rómi*: „... a mellényzsebben. 29x45 mm-es nagyságú römikártya.” Népszava, 1967. dec. 24., Nógrád, 1966. dec. 24.
- miniröntgen*: „A körterembe is begördíthető a miniröntgen.” Népszabadság, 1968. júl. 25.
- mini-ruha*: Film, Színház, Muzsika, 1967. szept. 15., Nők Lapja, 1967. nov. 4., Szovjet Híradó, 1967. 4. sz., Tükör, 1967. febr. 14., Magyar Ifjúság, 1967. jún. 24., Asszonyok, 1968. 7. sz., Magyar Ifjúság, 1968. jan. 12., 1968. márc. 1., Nők Lapja, 1968. 24. sz., Nógrád, 1968. márc. 27., Ifjúsági Magazin, 1968. jan., Képes Újság, 1968. márc. 23., Esti Hírlap, 1968. jan. 27.
- mini ruhadivat*: Magyar Nemzet, 1967. márc. 29.
- mini-ruhagyár*: „Heresznyén...” Somogyi Néplap, 1968. jan. 28.
- mini ruhatár*: Magyar Nemzet, 1967. febr. 5.
- minisajt*: „A Savaria-napok alkalmából az eddigi 200 grammos helyett 175 grammos kockákban kerül forgalomba a Savaria nevű *minisajt*.” Népszava, 1967. júl. 29.
- mini sakk*: „magyar újdonság a mágneses úti sakk”, Ez a divat, 1967. 2. sz.
- mini-sari*: „Indiai színésznő — *minisariban* látható...” Esti Hírlap, 1968. ápr. 9.
- minisarkvidék*: „... a bolti hűtőpulthoz hasonló berendezések *miniméretben* a trópusitól a sarkvidéki hőmérsékletig bármilyen klímaviszonyokat előállítanak.” Esti Hírlap, 1968. jan. 27.
- miniscope*: „törpe szívvizsgáló”, Népszava, 1967. ápr. 3.
- Mini-Schmitt*: „... Karl Schmitt, akit társai egyszerűen Mini-Schmittnek becéznek, egyelőre tehát rendőrkézen van...” Magyar Hírlap, 1968. jún. 3.
- minisejt*: „Amerikai kutatók felfedeztek egy rendkívül kicsiny és különös tulajdonságú sejtet. Minisejteknek nevezték el őket.” Népszava, 1967. máj. 14.
- mini-sértés*: „Egy francia élelmiszerüzem minisértések vizsgálatával furcsa tudományos kísérleteket folytat.” Élet és Tudomány. 1967. 52. sz., Kelet-Magyarország. 1967. jan. 5., Napló (Veszprém m.). 1966. dec. 11.
- minisport*: „Rövid beszámoló valamilyen sporteseményről.” Pajtás, 1968. jún. 13.

- mini-sportkör:* „A hatvan tagot számláló mini-sportkör”, Nógrád, 1968. márc. 10., 1968. júl. 16.
- mini-strand:* Ludas Matyi, 1967. aug. 3., Esti Hírlap, 1968. jún. 26.
- mini-strandruha:* Képes Újság, 1968. máj. 25., Magyar Nemzet, 1967. jún. 4.
- mini-statisztika:* Nógrád, 1968. szept. 22., 1968. nov. 9.
- mini-súly:* „Az ikreknél, különösen a hármas vagy annál több születésnél ritkaság, hogy valamennyi érett legyen. Rendszerint „mini-súllyal” születnek.” Ózdi Vasas, 1968. júl. 27.
- mini-szakkör:* Békés megyei Népűjság, 1968. febr. 22.
- miniszalag:* „A kazettás szalagtovábbító egyik alkotóeleme.” Technika, 1967. szept.
- miniszálló:* „nyílik májusban a Duna-kanyarban”, Magyar Nemzet, 1968. jan. 26., Esti Hírlap, 1968. jan. 25., Napló (Veszprém m.), 1967. ápr. 27.
- miniszánkó:* Esti Hírlap, 1968. febr. 21.
- mini satírácska:* Északmagyarország, 1967. jan. 7.
- mini szélmalom:* Békés m. Népűjság, 1968. okt. 30.
- mini-szendvics:* „Más helyeken a pincérek tálcaikon szolgálnak fel egy-egy harapásnyi mini-szendvicset.” Magyarország, 1966. okt. 2., Magyar Nemzet, 1967. dec. 3.
- mini-sziget:* „Az utóbbi időben ez a mini-sziget sűrűn szerepel a világsajtóban.” Magyarország, 1968. aug. 11.
- miniszínház:* Napló, (Veszprém m.), 1967. ápr. 22.
- mini-szinpád:* Füles, 1967. dec. 10., Nógrád, 1968. jún. 20., Ifjúsági Magazin, 1968. szept.
- mini-sziréna:* Napló (Veszprém m.), 1967. márc. 16.
- mini-szoknya:* Képes Újság, 1966. aug. 6., Népszava, 1966. aug. 26., Kelet-Magyarország, 1966. aug. 27., Tükör, 1966. szept. 6., Népszava, 1966. szept. 30., Képes Újság, 1966. okt. 1., Kelet-Magyarország, 1966. okt. 2., Napló (Veszprém m.), 1966. okt. 9., nov. 2., Magyarország, 1966. nov. 13., nov. 27., Nógrád, 1966. dec. 29., Magyar Nemzet, 1967. jan. 4., Nógrád, 1967. jan. 6., Népszabadság, 1967. jan. 24., Magyar Nemzet, 1968. febr. 14., Népszabadság, 1967. febr. 25., Ludas Matyi, 1967. márc. 16., Népszabadság, 1967. márc. 31., Kelet-Magyarország, 1967. ápr. 3., Magyar Nemzet, 1967. ápr. 3., Ózdi Vasas, 1967. ápr. 8., Kelet-Magyarország, 1967. ápr. 27., Népszabadság, 1967. ápr. 29., Füles, 1967. ápr. 30., Népszabadság, 1967. máj. 14., Magyar Nemzet, 1967. máj. 14., Kelet-Magyarország, 1967. máj. 20., máj. 21., Népszabadság, 1967. jún. 3., Magyar Nemzet, 1967. jún. 10., Magyar Nemzet, 1967. jún. 30., Nők Lapja, 1967. júl. 8., Nők Lapja, 1966. júl. 9., Magyar Nemzet, 1967. júl. 9., Nők Lapja, 1967. júl. 15., Népszabadság, 1967. júl. 16., Északmagyarország, 1967. júl. 23., Népszabadság, 1967. júl. 25., 1967. aug. 11., Magyar Nemzet, 1967. aug. 13., Nők Lapja, 1967. aug. 19., Tükör, 1967. aug. 22., Magyar Nemzet, 1967. szept. 3., Népszabadság, 1967. szept. 9., szept. 10., Magyar Nemzet, 1967. okt. 1., Film, Színház, Muzsika, 1967. okt. 6., Magyar Nemzet, 1967. okt. 8., 1967. okt. 15., Film, Színház, Muzsika, 1967. okt. 27., Népszabadság, 1967. nov. 26., 1967.

- dec. 10., Filmvilág, 1967. dec. 15., Népszava, 1967. dec. 29., Szabad Föld, 1968. jan. 7., Magyar Ifjúság, 1968. jan. 12., Hajdú-Bihari Napló, 1968. jan. 14., Kelet-Magyarország, 1968. jan. 16., Ludas Matyi, 1968. febr. 8., Szabad Föld, 1968. febr. 11., Esti Hírlap, 1968. febr. 13., Képes Újság, 1968. márc. 2., Kelet-Magyarország, 1968. márc. 10., Magyarorszá, 1968. márc. 24., Szabad Föld, 1968. márc. 31., Ludas Matyi, 1968. máj. 23., Tükör, 1968. júl. 16., Nógrád, 1968. júl. 17., Ludas Matyi, 1968. júl. 25., Hajdú-Bihari Napló, 1968. júl. 25., Szabad Föld, 1968. aug. 18., okt. 6., okt. 13., Ország-Világ, 1968. okt. 23., Nógrád, 1968. nov. 3., Heves megyei Népujság, 1968. nov. 12., Ludas Matyi, 1966. 34. sz., 35. sz., 41. szám., 49. sz., 50. szám.
- mini-szótár*: Füles, 1966. júl. 10.
- mini szövetruha*: Nógrád, 1967. nov. 12.
- mini-szövőgyár*: „épült fel négy és fél millió forintos költséggel Bodajkon.” Magyar Nemzet, 1968. aug. 28.
- mini-sztori*: Magyar Hírlap, 1968. aug. 20.
- mini szuperrádió*: Kelet-Magyarország, 1968. jún. 22.
- minireaktor*: „Az intézetben minireaktort is létesítettek, melyen a szakemberek leellenőrizhetik a biztonságos üzemeltetést és a felújítás során elérhető maximális teljesítményt.” Népszava, 1967. szept. 23.
- mini tábortűz*: Kisdobos, 1967. 6. sz.
- mini táncdalfesztivál*: „Hétfőn nagy érdeklődés mellett rendezte meg a Nyíregyházi Vendéglátóipari Vállalat KISZ-szervezete tehetségkutató táncdalfesztiválját.” Kelet-Magyarország, 1968. okt. 8.
- mini-táncparkett*: „Mini-táncparkett a strandon.” Világ Ifjúsága, 1967. január.
- mini táncruha*: Népszabadság, 1967. dec. 30.
- mini-tárlat*: „Két kis vitrint raktak a minap Salgótarjában, a Nógrád megyei Tanács első emeleti csarnokába — mini-tárlatot nyitottak a kiskunfélegyházi Kiskún Múzeum börtönügyi anyagából.” Nógrád, 1967. szept. 15., Magyar Nemzet, 1967. okt. 21.
- Mini-Taurus*: „De hogy valami dicséret is illesse: Mini-Taurus-a legalább *mini* volt — tényleg rövidfilm!” Filmvilág, 1967. nov. 15.
- mini-táncsó*: Békés megyei Népujság, 1968. ápr. 10.
- mini teherautó*: Kelet-Magyarország, 1968. febr. 13., márc. 27.
- mini-tejadag*: „... a középiskolás gyerekek napi ingyenes mini-tejadagját is megszüntelik.” Magyarország, 1968. jan. 21.
- mini-tél*: Nógrád, 1968. máj. 12.
- mini-telefon*: „Zsebben hordható, s figyelmeztetően csenget, ha otthon valaki hívja telefonon a tulajdonost.” Északmagyarország, 1968. júl. 12.
- mini-telefonközpont*: Békés megyei Népujság, 1968. szept. 21.
- minitelepek*: „... az utóbbi időben úgynevezett 'minitelepek' létesítettek, ahol egy-egy helybeli lakosnál 10—20 palackot helyeznek el, hogy a fogyasztóknak ne kelljen sokat gyalogolniok, sorbaállniok, várakozniok.” Este Hírlap, 1968. júl. 5.
- mini-televízió*: Északmagyarország, 1966. dec. 11.
- mini-televízor*: Dél-Magyarország, 1968. nov. 2., Zalai Hírlap, 1968. nov. 3.

- mini-tenger*: „honnan vegyünk *mini-tengert* a *mini-csatahajóhoz*?” Szovjetunió, 1968. 9. sz., Magyar Ifjúság, 1968. okt. 18.
- mini-tengeralattjáró*: Népszava, 1967. aug. 26., Szabad Föld, 1967. dec. 3., Tükör, 1968. júl. 2.
- mini teniszpálya*: „Balatonfüreden a most épülő Marina-szálló szomszédságában mini tenisz- és golfpálya építkezését kezdték meg.” Esti Hírlap, 1968. jún. 14.
- mini-terepjáró*: „mini terepjáró bemutatója a Sió partján.” Népszabadság, 1968. szept. 7.
- mini-termelőszövetkezet*: Nógrád, 1968. júl. 24.
- mini-termosz*: Kelet-Magyarország, 1966. dec. 16., Tükör, 1968. ápr. 9.
- mini-tv-készülék*: „A legújabb japán hordozható tv-készülék mindössze 860 gramm súlyú. A képernyője akkora, mint egy levélbélyeg.” Élet és Tudomány, 1968. 42. sz.
- mini-tigris*: „tarka macska”, Ludas Matyi, 1966. 4. sz.
- mini tojás*: Esti Hírlap, 1967. dec. 29.
- mini-toronydaru*: Északmagyarország, 1968. jún. 8.
- mini-töprengés*: Heves megyei Népújság, 1968. márc. 3.
- mini-történet*: „Mini-történetek a miniszoknyáról.” Világ Ifjúsága, 1967. május., Kelet-Magyarország, 1967. jún. 1.
- mini-tragédia*: Pajtás, 1967. okt. 5., Füles, 1968. aug. 15.
- minitraktor*: Nők Lapja, 1967. okt. 7., Nógrád, 1967. nov. 24., Műszaki Élet, 1967. június 29., Nők Lapja, 1967. okt. 7., Orosházi Hírlap, 1968. aug. 13.
- minitronic*: „elektronikus zongora. Különleges jellemvonása, hogy fejhallgató használatával csak a játékos hallja a zongora hangját.” Technika, 1968. 3. sz.
- mini TU-114-es*: Hétfői Hírek, 1968. nov. 4.
- mini tudósítás*: Nők Lapja, 1966. dec. 24.
- mini-túra*: „Most arról tárgyalnak az IBUSZ-szal, hogy minden két hétben szervezzen a lillafüredi üdülők részére egynapos csehszlovákiai „mini” túrákat.” Északmagyarország, 1968. jan. 21.
- mini-tüntetés*: „Mini-tüntetés zajlott le Brüsszel utcáin.” Képes Újság, 1968. aug. 3.
- mini urna*: „... Gallup-görl, mini urnával ...” Magyarország, 1968. nov. 3.
- mini úthenger*: Műszaki Élet, 1967. jún. 15.
- mini-üdülő*: Északmagyarország, 1968. nov. 7.
- mini-ügy*: „Egy ifjú angol lady mini-ügyével még a bíróság is megkereste.” Világ Ifjúsága, 1967. máj., Film, Színház, Muzsika, 1966. dec. 30., Új Idő (Románia), 1968. júl. 11.
- mini-ülésszak*: Magyar Nemzet, 1968. júl. 3. sz.
- mini-úrkabin*: Magyar Nemzet, 1967. márc. 8.
- mini üveg*: Világ Ifjúsága, 1968. május.
- mini-üzem*: „Az ipari termelés koncentrációjának ellenpólusán ezeknek a mini-üzemeknek valóságos légiója áll ...” Magyarország, 1968. ápr. 14., Északmagyarország, 1967. okt. 7., Ország-Világ, 1968. júl. 10.
- mini-üzletház*: „az átalakuló Telekin ...” Esti Hírlap, 1968. ápr. 19.

- mini-válogatás*: Füles, 1967. nov. 12.
- mini-válság*: Magyar Nemzet, 1968. febr. 13.
- mini-váró*: Ludas Matyi, 1968. febr. 1.
- minivasaló*: Ez a divat, 1968. 9. sz.
- minivásár*: Heves megyei Népújság, 1968. szept. 18.
- mini vasút*: Pajtás, 1967. márc. 16., Heves megyei Népújság, 1968. okt. 6.
- mini-vers*: Ludas Matyi, 1967. máj. 4.
- mini-verseny*: „Gyerekek vetélkedtek *mini-autókkal* tegnap ápr. 6-án. Azt döntötték el: melyik a legszebb *mini-autó*.” Eszackmagyarország, 1968. ápr. 7.
- mini-vetélkedő*: „Mini-vetélkedő. — Egy fő vesz benne részt. Előnye, hogy biztosan nyer.” Úttörővezető, 3. sz., Magyar Ifjúság, 1968. szept. 13.
- mini-vevőberendezés*: Esti Hírlap, 1968. szept. 7.
- mini-veszély*: „Mini veszély uralkodik Nagy-Britanniában, mert igen sok munkaóra vész kárba annak következtében, hogy a férfiak a *miniszoknya*s nőket nézegetik.” Képes Újság, 1968. márc. 2.
- minivezető*: „... a gyerek engedély nélkül elvitt járművel — segédmotorral, sőt motorkerékpárral — karambolozott”, „... egyetlen felnőtt sem érezte kötelességének, hogy megállítsa az úttesten a *minivezetőt* ...” Esti Hírlap, 1968. okt. 7.
- mini-vicc*: „Mini-rejtvényekkel tüzdelt miniviccek a divatba jött miniről.” Füles, 1967. febr. 12.
- mini-világ*: „A távlati tervek között szerepel egy szabolcsi *minimundus* berendezése is a sóstói idegenforgalmi kombinát területén. Ebben a *mini-világban* makettek mutatnák be megyénk nevezetes épületeit, műemlékeit.” Kelet-Magyarország, 1966. dec. 10., Ózdi Vasas, 1967. dec. 23., Köznevelés, 1968. 13—14. sz. 535. l.
- mini-világítás*: „Egy maxi, maxi idővel ezelőtt, egy maxi, de mini világítású erdő közepén élt egy *mini jövedelmű*, maxi szakállú *mini ember* még *minibb fiával* ...” Ludas Matyi, 1968. máj. 9.
- minivilla*: Magyar Nemzet, 1967. dec. 31.
- mini-villanyrobogó*: Lobogó, 1968. 16. sz.
- mini-viselet*: Képes Újság, 1968. aug. 24.
- mini VIT*: „a Balatonon”, Magyar Ifjúság, 1968. júl. 12., Hétfői Hírek, 1968. ápr. 29., Heves megyei Népújság, 1968. jún. 4., jún. 15., jún. 22., Pajtás, 1967. aug. 17.
- mini vita*: „Egy párizsi divatszalonban nagy vita volt arról, hogy marad-e a miniszoknya, avagy ideje lenne valami mást kieszelni.” Népszava, 1967. aug. 11.
- mini-vízibusz*: Tükör, 1967. ápr. 18., 16. sz., Népszava, 1967. máj. 17., Tükör, 1967. ápr. 18., Magyar Ifjúság, 1967. máj. 20.
- minivizor*: Magyar Nemzet, 1967. dec. 21.
- mini víztároló*: Északmagyarország, 1968. nov. 10.
- mini vontató*: „árvízvédelemhez”, Esti Hírlap, 1968. 1. sz.
- mini vontatóhajó*: Népszava, 1967. dec. 31., Nógrád, 1966. dec. 31.
- Mini-Winnie*: „A Morning Star Mini-Winninek keresztelte el Wilsont, amit miniatűr Winstonnak vagy (az aligszoknya mintájára) alig Churchill-

- nek fordíthatnánk.” Magyarország, 1966. aug. 14., Hajdú-Bihari Napló, 1968. febr. 7.
- minizsák*: „... a nagy hatóanyagú növénytápszert minizsákban hozzák forgalomba.” Népszava, 1967. ápr. 3.
- minizseblámpa*: Képes Újság, 1967. nov. 17., Füles, 1967. 28. sz.
- mini zsebpénz*: Hajdú-Bihari Napló, 1968. május 12.
- mini zsoké*: Hajdú-Bihari Napló, 1968. máj. 12.

I R O D A L O M

- Dr. Bakos József: Egy járványszó használati köréről. Magyar Nyelvőr, 1969. 2. sz. 214—219.